

Knut Ole Overaa

6212 LIABYGDA

Stranda kommune - planting av utanlandske treslag på gnr9 bnr2 - Knut Ole Overaa

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gjev Knut Ole Overaa løyve til utsetting av fjelledelgran for juletreproduksjon på gnr 9 bnr 2 i Stranda kommune. Løyvet gjeld planting med 2400 stk. tre på eit areal på ca. 3 daa, UTM 6909160 402050, jf. avmerka areal i vedlegget til søknaden. Søknad om planting av 2400 europalerk vert avslått.

Løyvet og avslaget er gitt i medhald i §§ 4 og 5 i "*Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*". Det er sett vilkår til løyvet.

Vi viser til søknad datert februar 2013. Søknaden gjeld utsetting av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*), på eigedommen 9/2 i Stranda kommune. Plantefeltet er avmerka i kartvedlegget til søknaden. Formålet med utsettinga er juletreproduksjon. Søknaden gjeld 2400 stk tre på eit areal på 3 dekar. I tillegg er det søkt om utplanting av 2400 europalerk (*Larix decidua*) på 8 dekar areal for produksjon av mindre rundtredimensjonar til m.a. gjerdestaur.

Utsetting av utanlandske treslag krev løyve etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål av 25.05.2012 (heretter kalla forskrifta). Formålet med forskrifta er å *hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet*, jf. § 1.

Søknaden skal vurderast etter prinsippa i §§ 8-12 i naturmangfaldlova (NML), jf. § 7 i NML.

Vurdering

Ved vurdering av om det skal gjevast løyve til utsetting, skal eventuelle uheldige følger for naturmangfaldet vektleggast. Det skal leggast særleg vekt på om treslaget og eventuelle følgjeorganismar medfører risiko for uheldige følger for det biologiske mangfaldet. Det kan ikkje gjevast løyve viss det er grunn til å tru at utsettinga vil medføre vesentlege uheldige følger for det biologiske mangfaldet, jf. § 7 i forskrifta. Utplanting av utanlandske treslag kan ha ein negativ påverknad på naturmangfaldet ved å endre den naturlege artssamansetnaden og dei økologiske funksjonane på staden.

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Fjelledelgran er klassifisert av Artsdatabanken som ein art med lav risiko. Arten har per i dag ikkje nokon påverknad på norsk natur ut over den effekten dei har på det arealet dei blir planta på. Det er ikkje gjort tilsvarande vurderingar for dei andre artane, men vi har lagt til grunn tilsvarande økologisk risiko ut frå at det er svært nærstående artar.

I følgje søknaden er føremålet med utsettinga å produsere juletre. Trea blir difor hausta før dei set kongler, og feltet vert rydda etter at salgbare tre er hogde. Det er difor ingen fare for spreining av fjelledelgran til naturen kring feltet.

Europalerk er derimot vurdert av Artsdatabanken som ein art med svært høg risiko. Arten har vist stor spreingsevne i Møre og Romsdal, m.a. er det godt dokumentert frå Tingvoll at arten spreier seg frå planta alléar og opp mot fjellbandet. Vi vurderer difor at det er tilsvarande fare for spreining i området kring Liabygda. Vi er kjent med at arten er planta i området frå før, men ytterlegare planting vil kunne auke spreingsfaren.

Vi har vurdert dei naturfaglege kvalitetane til plantearealet. Det er ingen registreringar i Naturbase i høve raudlisteartar eller andre relevante verdiar. Det er oppgjeve at feltet ligg i eit beiteområde for hjort og rådyr. Desse hjorteviltartane er så vanlege at vi ikkje vurderer dette til å vere i konflikt med plantinga. Ein kan tvert imot risikere beiteskader på plantasjen under spesielle høve.

Rett aust for plantefeltet er det registrert eit areal på Lauvvikane-Ovrå med tørr kalkfuruskog, Naturbase-ID BN00070147 med svært viktig verdi (A). Nord for plantearealet ligg lokaliteten Svarthammaren BN00070164 med rik blandingsskog av svært viktig verdi (A). Det vil vere uheldig med spreining av utanlandske treslag til desse lokalitetane, noko det er potensiale for.

Ut frå føreliggande kunnskap vil det ikkje medføre uheldige følgjer for naturmangfaldet å plante fjelledelgran, medan planting av europalerk vil kunne påverke det nærliggande naturmangfaldet på ein uheldig måte.

Føre-var-prinsippet (NML § 9)

Ut frå føre-var-prinsippet bør ein ikkje plante europalerk i området.

Økosystemtilnærming og samla belastning (NML § 10)

Det er viktig å sikre lokalitetar av kalkfuruskog, og ut frå ei samla belastning bør det ikkje plantast europalerk. Vi kan derimot ikkje sjå at plantinga av fjelledelgran medfører noko belastning som skulle utløyse noko uheldig, samla situasjon for eit område eller ein naturtype.

Kostnadane ved miljøforring (NML § 11)

Knut Ole Overaa kan påleggast å fjerne utilsikta spreining av fjelledelgran. Fylkesmannen kan pålegge tiltak etter NML §§ 69-73.

Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (NML § 12)

Fjerning av alle edelgrantrea før frøsetting vil vere eit tilstrekkeleg tiltak for å hindre spreining. Vi kan ikkje sjå at ein vil unngå frøsetting og vindspreining av europalerk med det skisserte driftsopplegget. Den som har fått løyvet til utsetting er pliktig til å føre internkontroll, jf. § 10 i forskrifta.

Konklusjon

Vi vurderer det til å vere små negative effektar på naturmangfaldet i utsettingsområdet som følgje av planting av fjelledelgran. Med bakgrunn i opplysningane i søknaden og kunnskapsgrunnlaget, vurderer vi spreingsfaren som låg, og faren for negative økologiske effektar som liten.

Europalerk har svært stor økologisk risiko etter Svartelista, og det er fare for spreining til nærliggande område med store biologiske verdiar. I Miljøverndepartementet sin «*Veileder til forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*» av 01.10.2012, er det framheva at det ikkje er heimel for å tillate utsetting av artar med svært høg risiko. Det er ikkje godtgjort at spreingsrisikoen er så liten at utsetting ikkje påverkar naturmangfaldet. Tvert imot kan nærliggande lokalitetar av kalkfuruskog og rik lauvskog bli påverka av europalerk, og arten kan spreia vidare i fjordlandskapet.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir Knut Ole Overaa etter dette løyve til utsetting av fjelledelgran på gnr 9 bnr 2 som omsøkt. Løyvet gjeld for 2400 stk. tre på eit samla areal på 3 daa på avmerkt areal i vedlegget til søknaden.

Søknaden om utsetting av europalerk vert avslått, jf. §§ 4 og 5 i *Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*. Vi viser vidare til krava i forskrifta §§ 8, 9 og 10 om hhv. varsemd, informasjonsplikt og krav til internkontroll.

Det vert sett følgjande vilkår til løyvet:

- 1) Etter at feltet er hausta, skal alle ikkje-omsettbare tre fellast. Dette skal gjerast slik at det ikkje kjem skott frå greiner eller stubbe. Feltet skal uansett ryddast etter 15 år frå plantinga, dvs. innan 2028.
- 2) Det er ikkje tillate å fjerne tre med voksedyktig rot frå feltet. Dette skal hindre ukontrollert spreining av artane.
- 3) Dersom det vert oppdaga spreining av tre utanfor plantefelta, skal desse fjernast, og Fylkesmannen i Møre og Romsdal må varslast.
- 4) Løyvet skal oppbevarast hos tiltakshavar og grunneigar inntil vilkåra i løyvet er oppfylt, jf. § 7 fjerde ledd i forskrifta.

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet innan tre veker i samsvar med forvaltningslova. Ein eventuell klage skal opplyse om kva endringar ein ønskjer i vedtaket, og skal sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Med helsing

Ulf Lucasen (e.f.)
fagsjef

Ola Betten

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Naturvernforbundet v/Øystein
Folden
Stranda kommune
Miljødirektoratet
SABIMA

Øyna 13

Postboks 5672 Sluppen

Postboks 6784 St. Olavs plass

6630 TINGVOLL

6200 STRANDA

7485 TRONDHEIM

0130 OSLO